

zoškofa Lavantska pred seboj? Jeseni tistega leta (1838) povrnili so se novomešnik gospod Jakob Stepišnik na Dunaj, da tam opravijo zadnjo skušnjo in dovršijo druga opravila, kakoršna so se nalagala takrat onim gospodom, ki so želeli postati doktorji sv. pisma.

V ponedeljek po IV. nedelji po veliki noči, dne 29. aprila 1839, torej pred 50 leti bili so g. doktorand Jakob Stepišnik še ne prav 24 let stari na vseučilišči Dunajskem slovesno proglašeni za doktorja sv. pisma. Že prve dni majnika zapustili so mladi gosp. doktor c. kr. ustav na Dunaji ter se povrnili v svojo drago domovino. Kakošna čutila so neki navdajale Njih prevzvišenost, našega mil. knezoškofa, ki so letos povodom prepomenljivega katoliškega shoda prav tiste dni bivali na Dunaji, ko so se pred 50 leti od tega mesta poslavljalji? Koliko se je med tem spremenil ne le Dunaj, ampak ves položaj mile naše Avstrije in njenih raznih narodov! (Dalje prih.)

Božja pot v jutrove dežele.

Jafa, dne 1. aprila.

Dne 19. marca zapustil sem milo domovino, da obiščem sveto mesto Jeruzalem. Med potom videl sem lepo mesto Alesandrijo z brezštevilnimi mogočnimi ladjami, prepluvši morje adrijsko in sredozemsko. Bil sem tri dni v najzanimivšem mestu sveta v Kairi, obiskal Marijino drevo, kjer je Devica počivala z božjim detetom, in pa hram, kjer je stanovala sveta družina. Stal sem na vrhu mogočnih piramid, teh prestarih spomenikih kraljevskega veličastva, gledal še lepo ohranjeno telo Faraona, stal na glavi Sfinge (leva s človeško žensko glavo) v puščavi Sahari. Kako krasna je Nilova planjava, kako krivo je že poročal o njej marsikateri potopisec! Egipet je še sedaj dežela kulture in rodovitnosti, ali ozka je in iz vseh strani riva pesek puščave naprej.

Škoda le, da mora ta dežela biti torišče fanatičnih, tulečih, plesajočih, vrtečih se in drugih dervišev. Več o njih pozneje. Kedaj bo še tu svetila luč sv. vere? Bil sem pri škofu msgr. Sogaro, nasledniku Abuna Solimana (Slovenca Knobleharja) in pobožni mož milo toži, da je vse delo brez vspeha, ker koran vsakemu mozlimu, ako odpade, smrt napoveda.

Videl sem najlepšo moskejo (turski božji hram) na svetu, moskejo Mehmed Alija, čije obletnico so ravno Turki obhajali. Strašansko bogočastje! Eni tulijo, drugi plešejo, kričijo, rjovejo. Tudi jaz sem izzul svoje črevlje in sem med to fanatično množico v alabastrovi moskeji molil rožvenec in prosil Boga, smiluj se, Gospodine, uboge črede! Z Bogom dežele Faraonov, z Bogom piramide! Videl vas ne bodem več nikdar!

Po dvednevni vožnji na morji mimo Suezkanala smo zdaj tu sredi morja blizu luke Jafe že celi dan od ranega jutra, vidim sveto deželo pred seboj, izza Judejskega pogorja vstaja solnce ali v luko in na deželo ne moremo, ker je morje divje razburjeno in luka polna pečin. S smrtno nevarnostjo privažajo trgovci v barakah neštete kište raznoterih trgovin (največ okusnih pomeranč, ki grejo v Črno morje in na Rusko). Na ladji parobrodnici „Vesta“ nas je 400 ljudi.

Jutri 2. aprila ob treh zjutraj, zagotavlja nas kapitan, bodemo na Karmelu, hvala Bogu in slava, storil bodem tudi jaz srečno stopinjo na sveto deželo.

Dne 10. aprila sem v Jeruzalemu in obhajal bodem tam velikonočne praznike. Pač se spominjam domovine, ali neizmerno veselim se: tje, le tje in če bi se tudi več ne vrnil.

Dvanajst nas je skupaj (6 iz Nemčije), tako imenovana avstrijska karavana, ki opravlja skupaj to Božjo pot. Msgr. Josip Marušič, kanonik iz Gorice, je naš vodja.

Jeruzalem, dne 10. aprila.

Avstrijski romarji so danes srečno dospeli v Jeruzalem. O kako se srečne, presrečne čutimo! Pozabljeni so vsi hudi poti čez kamenje, skale in pečine v vročini 30° R. Stopili smo z morja dne 2. aprila, videli Karmel, videli lepo mesto Nazaret, videli Tabor, Galilejsko jezero, Kano, Galilejo, Naim, Sunam, Zerain, (Nabot, Ahab, Jezabel), Djenin, (kjer je paša, Slovenec), Samarijo, Sihem, Betulijo, Betel (kjer je Jakob sanjal o nebeški lestvici), Simejil, El Bire (kjer je Marija iskala 12letnega Jezusa), in hvala Bogu danes ob 9. uri ugledali smo tebe, edino mesto Jeruzalem. — Na kolena smo popadali in molili! Prva pot je bila v grob Zveličarja. Stanujemo v avstrijskem romarskem poslopji, katero je postavila milost našega cesarja, in je najlepši hram v Jeruzalemu.

O Slovenci! Pridite sem, kje, o kje ste! Tudi za Vas je tu prostora, ker je vse avstrijsko in brezplačno! Ostanem tu najbrž štiri tjedne. Rusov je že zdaj tu 1200.

Z Bogom! Pristrčni pozdrav domovini!

Fran Šegula, romar Jeruzalemski.

O posvečevanji nedelj in praznikov.

(Po A. Stolzu, spisal A. V.)

(Konec.)

Sedaj stopimo v cerkev in se ozrimo po njej. Ali ni večkrat, kakor da bi nedelje in cerkve bile, ne za to, da bi se božje ime posvečevalo, ampak se onečastilo? Ako bi zamogel gledati v mnoga srca možkega in ženskega spola, kaj bi videl? Videl bi, da v njih srci, kakor v starem črvivem siru, mrgolijo misli,

da je krščanstvo podlaga naše kulture, da je človeka postavilo pred njegovega Boga, da je vera milobe in strpljivosti; jaz sem le obžaljeval, da je prej opomnil, da ne govori ne v svojem, ne v svoje stranke imenu. (Veselost na desnici. — Ugovori na levici.) (Dalje prih.)

Gospodarske stvari.

O boleznih v parkljih živine.

Letos je po gorenjem Štajarji na večih krajih huda bolezen pri živini. Ona se prikaže ali na parkljih ali v gobci ali na obeh stranéh ob enem. Taka bolezen pa ni redka pri živini in lahko je, da se pokaže tudi pri nas kedaj. Za to mislimo, da vstrežemo našim bralcem, ako jim povemo nekaj o tej bolezni, nekaj za to, da jo izpoznajo, če pride, nekaj pa za to, da se vedó ravnati pri taki nevolji, ki doleti njih živino.

Ta bolezen ni redka, napade pa v prvi vrsti govejo živino in ovce, reje svinje, konje pa prav redko. Začne se s tem, da prime živino mraz, da ne žré ali pa veliko slabše in pri kravah pojema mleko. V tem pridejo na vrsto druge prikazni mrzlice: vročina, otrpnjenost, žeja, srce bije hitreje, dihanje je močnije, koža v gobci postane rdeča, scanje in blato je začrnelo in reje, iz gobca, ki je zelo vroč, cedé se sline, ki se vlečejo, kakor dolga nit. Na to se prikažejo v gobci mehurji, s kraja majhni, kakor leča, pozneje pa taki, kakor lešniki, v časih v večjem, v časih v manjšem številu.

Po štirih ali petih dneh razpočijo ti mehurji in na njih mestu prikažejo se tovari in če gre vse po pravem, zacelijo v osmih dneh. Brž ko so nastali mehurji v gobci, prijenja mrzlica, toda živina shudi v tem času močno, ker ne dobi dosti hrane va-se in še le, kedar zacelijo tovari, začne več in z večjo slastjo žreti. Od začetka te bolezni do nje-konca preteče praviloma najmanj čas štirih tednov.

Kedar se prikaže le-ta bolezen na parkljih, mrzlica in nje nasledki so enaki, kakor pri bolezni v gobci, samo drugi ali tretji den, ko ti je prijela mrzlica živinče, postane ti to občutljivo v nogah in vzdigne ti zdajeno, zdaj drugo nogo k višku. Najrajši ti leži živinče, ako pa ga prisiliš, da ti vstane ali gre, vidi se mu, da gre težko in da šepa. Na venci in posebno ob koncih parkljev se prikaže neka rdečica, vročina in sčasoma mehurji. V njih je tekočina zdaj temna, zdaj svitla in kedar se posuši, nastane krasta. Brž ko je živinče prestalo mraz, nastane več ali manj mehurjev; potem začne živinče žreti in že tudi prežvekuje. Dotlej pa, da ozdravi do cela, preteče najmanj 14 dni. Izpoznaš pa to iz tega, da živinče lahko vstane in hodi, ne da šepa pri hoji.

V časih preteče bolezen brez hudih, posebno hudih prikazni, v časih pa se začne parkelj gnojiti in da se tedaj bolezen odstrani do cela, preteče dobro do treh ali štirih tednov. Ako človek ne gleda na živinče, ter mu v tej bolezni ne skrbi za mir in snago, preide gnojenje še dalje v rog parklja in predno rog, ki odpade, zarase popolnem, preteče veliko časa in tedaj kaže najbolje, da se živinče ubije kar hitro, kajti zdravljenje je dolgo in ozdravljenje je negotovo. Ako se vžge parkelj do zadnjega členka in se tam izlija neka temna tekočina, tedaj zarastejo členki in živinče šepa, da-si je sicer ozdravelo.

Semtertje pa ne ostane pri mehurji samo na parkljih in v gobci, ampak mehurje dobi tudi vime in pa noge. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 9. maja v Arnoži in na Bregu v Ptujih (za svinje.) Dne 10. maja pri sv. Primoži. Dne 13. maja v Apačah, v Lembergu, na Planini in v Slov. Gradci. Dne 16. maja v Šentilji v slov. gor., na Pilštanji, na Bregu v Ptujih, na Bizeljskem in v Vojniku.

Dopisi.

Iz Konjic. (Po volitvah.) Predno o srenjskih volitvah podrobneje pišemo, moramo omeniti, da so se naši kmetje nepričakovano vrlo vedli, da se je na narodni strani cvet oratarskega stanú zbral ter da je le malo odpadnikov in kukavic od nas k nasprotnikom preskočilo. Kakošnja pomendrana, kilova, stisnjena sodrga pa je bila tista črna vojska, ki je s Plahutom, poštenjakom prve vrste, na čelu prikobacala! Vsa čast našim, posebno pa vsem zaupnim možem, ki so v kratkem času toliko opravili in-dosegli. To nas pa tudi navdaja s pogumom in prepričanjem, da prihodnjic, ako se le še nekoliko več združimo in pripravimo, gotovo zmagamo. Ne udajmo se! Ali v resnici je že takrat zmaga na naši strani, če se pomisli, da je 140 glasov naših, 144 nasprotnih. Da ne bi se bilo vse polno neverjetnih, čudnih krivic in opeharij prigodilo, in da ne bi komisija cvetú strastnih starokopitnih nemčurskih modrijanov zbrala, ki je le to pravo spoznala, kar je nemčurjem hasnilo, gotovo Plahutovci po noči ne bi bili tulili in divjali. Ne bodemo tu vsega našteali, v ugovoru, poslanem namestništvu v Gradec, navedli smo nad 20 nedostatkov. Ali koliko več jih je! Nekaj le moramo omeniti. Naš župan volil je v vsem petkrat, enkrat za sebe, četirikrat s pooblastilom kljub temu, da postava le enkrat s pooblastilom voliti dovoli. In kakošnja so ta pooblastila še bila! Kdo ga je le pooblastil za to, da voli za Konjiško ves ali za Bukovlje? Plača-li on davke za te dve vasi? Čudna predrznost in budalost!